Timo Tähtinen 6.10.2021

Valtiovarainvaliokunnan asunto- ja ympäristöjaoston kuuleminen 08.10.2021 klo 10.15

Mom. 35.20.06. Vähähiilisen rakennetun ympäristön ohjelma, 3 Me (Business Finland 16 Me), RRF

Ohjelma perustuu EU elpymisrahoitukseen ja tukee vuosina 2021–2026 yhteensä 40 miljoonalla eurolla vähähiilisten ratkaisujen kehittämistä rakennetussa ympäristössä. Pääosa rahoituksesta suunnataan Business Finlandin hakujen kautta yritys- ja tutkimusorganisaatioille TKI-hankkeisiin. Ympäristöministeriön rahoituksella voidaan tukea esim. tietopohjaan ja arviointeihin liittyviä työkaluja ja rakenteita ja osaamista, jotka tukevat alan vähähiilisyyden kehittymistä ja BF:n avustusten toteutusta. Pienessä määrin voidaan tukea myös investointeja. Tämän vuoden lisätalousarviossa on ollut ensimmäinen erä rahoitusta (YM: 1 Me ja BF: 2 Me).

Business Finlandin ensimmäinen haku on käynnissä ja päättyy 15.10. Tavoitteena on vauhdittaa rakennusalan ilmastonmuutosta torjuvien ja vähähiilisyyttä tukevien teknologioiden, palveluiden ja toimintamallien käyttöönottoa, toimintatapojen muutosta ja lisätä tuottavuutta. Projektit voivat liittyä esimerkiksi energiatehokkuuteen, ilmasto- ja ympäristöratkaisuihin, uusiin energiaratkaisuihin tai vähähiiliseen rakennettuun ympäristöön ja siihen liittyviin digitaalisiin ratkaisuihin.

Linkki BF ensimmäiseen hakuun: https://www.businessfinland.fi/ajankohtaista/haut/2021/vahahiilinen-rakennettu-ymparisto--innovaatiorahoitushaku

Ympäristöministeriössä kartoitetaan kehittämistarpeita liittyen toimialan kehittämiseen vähähiiliseksi ja liittyen BF haussa esille nouseviin teemoihin. Tavoitteena on toimia aiemman KIRA-digi ohjelman tapaisesti, jossa alan toimijoita pyritään saada muodostamaan yhteishankkeita ja hankitaan tarvittavia koko sektoria palvelevia selvityksiä tai työkaluja.

Mom. 35.20.37. Avustukset vihreää siirtymää tukevan rakentamisen toteuttamiseen, 0,75 Me, RRF

Suomen kestävän kasvun ohjelman mukaisesti EU elpymispaketin määrärahoja kohdennetaan ympäristölupien ja –menettelyjen sekä rahoitus ja hankekäsittelyn väliaikaisten henkilövoimavarojen palkkaamiseen vuosille 2021–2023. Vihreän siirtymän kokonaisuus (osiot 1–3) sisältää merkittäviä investointeja (energia, vety, kiertotalous, teollisuuden sähköistäminen) ja riskinä on, että ilman lisäresursseja investointihakemusten käsittely ja lupaprosessi kestäisi noin 1–2 vuotta. EU elpymisrahoituksella toteutettavien investointien pitäisi kuitenkin valmistua viimeistään vuoden 2026 alkupuolella, jolloin muodostuu riski, että etenkin pitkäkestoisten investointihankkeiden osalta.

Tämän momentin määrärahat on tarkoitettu EU elpymispaketin vihreän siirtymän hankkeisiin liittyviin kuntien ja maakuntien liittojen kaavoituksen, luvituksen ja niihin liittyvien selvityksien viranomaiskäsittelyiden tukemiseen, ja määrärahojen kokonaismäärä on 1,5 Me. Ensimmäinen haku on tarkoitus käynnistää joulukuussa 2021-tammikuussa 2022.

Lisäksi määrärahoja kohdennetaan muilla momenteilla aluehallintovirastojen ympäristölupavastuualueen henkilöstömenoihin, ELY-keskusten ympäristövastuualueen henkilöstömenoihin ja Vaasan hallinto-oikeudelle ympäristölupapäätöksiin mahdollisesti kohdistuvien valitusten käsittelyyn. Yhteensä rahoitus näihin muihin tarkoituksiin on 10,5 Me vuosina 2021-23.